

E. W.
= 5 JAN. 1945

Syster Astrid går med dröjande steg genom snödrivorna i Berlevåg, eller, rättare sagt, det som en gång varit Berlevåg. "De bortdragande ockupationsstyrkorna ha gjort sitt arbete grundligt", tänker hon då hon ser ut över ruinerna, ned mot hamnen. Med fräsande, vitt skum på sina ryggar komma vågorna rytande in mot stranden. Den lilla hamnen ligger nu tämligen oskyddad sedan "Molon" eller vågbrytaren tillsammans med övriga hamnanläggningar har sprängts och bränts. Lastkajen och bryggorna ligga som spöklikt förvridna, svarta skelett med vridna järnbalkar och förkolnade plankor. Ett norskt tankfartyg ligger till hälften sjunket på sidan i hamnen. Vid flodtid höjer sig skrovet något, vid ebb eller "fjär" kan man se en del av däck och propellern. Därnere vid stranden står också det enda hus som är kvar i Berlevåg, förfallet, utbuktat och lutande. Det har träffats av två bomber men är ännu så pass beboeligt, att den unge, norske frälsningskaptenen som kommit hit för att återöppna kåren, kan få sig en bristfällig bostad där.

I övrigt ser man små baracker resa sig här och var bland ruinerna. Från en källare kommer upp ur ett plåtrör, och ser man närmare efter, finner man en familj därnere. De ha på grunden av sitt förra hem lagt några plankor och bräder till tak. Man har lyckats få tag i litet fönsterglas, en dörr från ett uthus någonstans och så har man ett torftigt, ~~och~~ dock hem. Drivorna lägga sig snart ända upp till och gå över taket, men det är varmt och skönt, och kolet, som tyskarna lämnade kvar efter sig värmer skönt i den lilla svartnade spisen man fann i ruinerna.

I mitten av fiskläget ligger en större barack, administrationsbaracken, där försyningskontor och byggnadsnämnd m.m. inrymmas. Längre, utmed vågbrytaren, ligger den blivande sjukhusbaracken. Där ha medlemmar av den danska kolonien hållit på att arbeta och de ha den snart färdig. De tillhöra en sammanslutning, kallad "Fredsvänners Hjälparbete", en del av dem äro kväkare, och de ha rest hitupp för att ställa sin kunskaper i hantverk o.d. till förfogande. Baracken är tillverkad i Sverige, och den kommer att fylla ett stort behov när den en gång blir färdig. Syster Astrid har blivit tillfrågad, om hon vill åtaga sig att sköta om det hela och assistera läkaren vid hans besök här.

Nu kan hon se de svenska frälsningssoldaternas barack uppe på höjden. Den har medförts från Sverige och uppmonterades av de tre svenska officerarna på en vecka. I dag är det dan "före dan". Gruppchefen och hans medhjälpare håller just på med att sätta upp, en radioantenn. Kanske man skall kunna höra julottan från Sverige på juldagen.

Utanför det lilla samhället ligger kyrkogården tom och öde. Där vila många berlevågsbor den sista sömnen. Där ligga krigets offer, där sova några av de unga män, till antalet, som en höstaften förra året fingo sätta sina liv till då en hel liten fiskeflotta tre mil utanför kusten överraskades av en orkan. De små båtarna fullkomligt brötos ned av de väldiga vågorna och endast ett fåtal kommo iland för att omtala katastrofen. Hela natten hade de med fullt pådragna motorer hållit upp emot vinden, men trots detta drivit allt längre och längre ut. Nu hade stormen bedarrat, och de hade kommit i land, tysta och allvarliga för att delgiva ännu en sorgens budskap till den lilla byn. Kyrkan är nedbränd, gravstenarna kullvräkt och kol - och vedupplag är det enda man kan se häruppe på dödens åker.

Fortsätter man den lilla vägen utmed kusten kommer man till flygfältet, byggt av tusentals träplattor. Dessa plattor äro det enda material man hade till hans för att uppbygga sina nya hem och de ha kommit till god användning. Där står en stuga vid vägen. Mannen går där tyst och sluten. Sorgen har gästade hans boning, och det kommer att dröja länge innan han kan glömma de år han och och dotter fingo tillbringa i Gestapos fängelse. Adrig kommer han heller att glömma den dag då två av hans pojkar ställdes framför arkebuseringsplutonen och sköts, anlagade för politisk verksamhet. Men - livet går vidare. Man måste leva trots att det stundom kännes omöjligt att fortsätta. Man måste på ruinerna av av de gamla husen bygga nya.